

Hodnocení pověřeného akademického pracovníka

rigorózní práce Mgr. Marka Šmejce

Trestněprávní nástroje boje s organizovaným zločinem

I.

Téma recenzované rigorózní práce i způsob zpracování jsou velmi aktuální a atraktivní. Zvláště nepříznivým jevem v trendech kriminality je růst její organizovanosti a instrumentalizace zločinu. Organizovaný zločin, zejména hospodářská a finanční kriminalita, jsou v zemích s vyspělou tržní ekonomikou obecně považovány za závažný trestněpolitický problém, a to zejména z hlediska rozsahu způsobených materiálních a nevyčíslitelných morálních škod. Jeho závažnost záleží mimo jiné v tom, že se postupně rozrůstá a že vtahuje do kriminálního prostředí nové a nové účastníky. Také jeho internacionalizace a propojení se světem způsobuje, že organizovaný zločin je fenoménem, kterému je žádoucí věnovat stálou, soustavnou a soustředěnou pozornost. Stejnou pozornost je ovšem také třeba věnovat institutům, které pomáhají v boji o omezení a regulaci organizovaného zločinu. Takovými instituty jsou zejména institut organizované zločinecké skupiny, operativně pátrací prostředky, institut spolupracujícího obviněného, případně trestní odpovědnost právnických osob, což jsou ostatně instituty, o kterých pojednává rigorózní práce Mgr. Šmejce. Jak autor v úvodní části své práce uvádí, nejde jen o terminologické vymezení pojmu organizovaný zločin, organizovaná kriminalita, ale jde o to, aby stát měl k dispozici dostatek prostředků v úsilí o omezení a pokud možno maximální redukci tohoto fenoménu.

Téma diplomové práce je vysoce aktuální nejen pro shora uvedené, ale i z hlediska budoucí rekodifikace českého trestního řízení, tj. vytvoření zcela nového trestního řádu, který bude muset na organizované kriminologické a sociologické souvislosti trestné činnosti adekvátně reagovat.

II.

Rigorózní práce vychází z logické osnova. Tvoří ji úvod, pět kapitol, zpravidla dále strukturovaných, a závěr. Autor postupně pojednává o obecných otázkách organizovaného zločinu, o trendech ve vývoji kriminality a konstituování prostředků proti ní v mezinárodní perspektivě, o vybraných institutech hmotného práva a nakonec o vybraných procesních institutech, kterými jsou například spolupracující obviněný, operativně pátrací prostředky, použitelnost policejního agenta. Práci uzavírá závěrem, ve kterém sumarizuje poznatky, ke

kterým dospěl. Jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují.

Diplomovou práci zhodnocuje široký okruh odborných literárních pramenů, na základě kterých autor práci vypracoval, včetně pramenů cizojazyčných. S použitými prameny pracoval správně a kreativně. Vhodně využil k práci také internetových zdrojů.

Rigorózní práce neobsahuje věcné chyby či nedostatky. Její rozbor jednotlivých institutů je dostatečně podrobný i obecně srozumitelný. Mohu jako příklad v této souvislosti odkázat na velmi podrobný rozbor jednoho z klíčových ustanovení v boji proti organizovanému zločinu, a to skutkové podstaty trestného činu účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 tr. zák. V práci je obsažen podrobný rozbor znaků tohoto institutu včetně poukazu na jeho nedostatky.

Autor nástroje v boji proti organizovanému zločinu dělí na právní nástroje, institucionální nástroje, politické nástroje, opatření preventivní povahy.

Oceňuji, že rigorozant kritickým okem dívá i na problematické legislativní stránky české právní úpravy, což se týká zejména institutu spolupracujícího obviněného. Autor tento pojem jednak odlišuje od pojmu „korunní svědek“, dále poukazuje na některé nedostatky v platné české právní úpravě (například zásah do zásady oficiality a legality trestního řízení, rozpor s principem rovnosti občanů před zákonem, beztrestnost spolupracujícího obviněného, naopak možnost být spolupracujícím obviněným - recidivistou, kterou zákon nevyklučuje atd.).

Považuji za potřebné při hodnocení práce uvést, že rigorozant napsal práci v živém, čtivém stylu, neváhá použít k ilustraci problémů kriminologické a sociologické souvislosti a citáty ze zahraniční literatury a celá práce je napsána právně kultivovaným jazykem.

Jediný relativní nedostatek recenzované práce vidím v příliš stručném závěru, který by bylo žádoucí rozšířit. Je třeba ovšem říci, že autor jednotlivé závěry uvádí v textu práce.

III.

Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Marka Šmejce rozhodně splňuje předpoklady k ústní obhajobě. Autor umí precizně klást výzkumné otázky, výborně se orientuje v české i zahraniční literatuře, dokáže vystihnout silné i slabé stránky platné právní úpravy.

Při ústní obhajobě doporučuji, aby se autor vyjádřil k otázce vhodnosti dosavadní definice organizované zločinecké skupiny v českém trestním zákoníku a navrhl případné změny de lege ferenda.

